İŞKUR

2017

BAYBURT

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

BAYBURT ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

Ali ERGÜN
İş ve Meslek Danışmanı

Orhan HAŞLAK
İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüzde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra işgücü ve istihdam piyasasının izlenmesi, işgücü piyasası bilgi sisteminin oluşturulması gibi görevleri de üstlenmiştir. Zaten; geniş ölçekte ülkelerin, daha dar kapsamda illerin geleceklerini doğru planlayabilmek ancak somut ve güvenilir bilgiyi üretmekle mümkündür. Çünkü veri olmadan nerede bulunduğumuzu bilemeyeceğimiz gibi, nereye gideceğinize dair sağlıklı bir strateji de oluşturamayız. Toplumların işgücü potansiyelinin temelde daha etkin incelenmesi ve güncel ekonomik şartlarla birlikte değerlendirilebilmesi için İşgücü Piyasa Analizlerinin gerekliliği günümüz dünyasında çok daha fazla önem kazanmıştır. Bu çalışmalar bir taraftan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin hizmetlerinde etkinlik ve verimliliği desteklerken, diğer taraftan kamu Kurumları tarafından sunulan birçok hizmete ve iş dünyasına girdi sağlarlar. Doğru işveren ile doğru işsizin eşleşmesine imkân tanırlar.

Dünyada yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm kaçınılmaz olarak ülkemizin İşgücü yapısını da doğrudan etkilemektedir. Bu dinamik süreci yakından izlemek ve gerekli uyumu sağlayabilmek gerekmektedir. İş dünyasında hangi mesleklere ne kadar ihtiyaç duyulduğu, gelecek projeksiyonunda hangi sektörlerde işgücü talebinin oluşacağını öngörmek, yerel ve ulusal istihdam politikaları belirlemenin temel şartıdır. Önceliğimiz gençlerimizi istihdam piyasalarının beklentilerini karşılayacak şekilde yetiştirmek olmalıdır. İşgücü yetiştirme kursları tespit edilen ihtiyaçlara göre açılarak, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması gerekmektedir. Aksi takdirde işsizliğe kalıcı çözümler üretmek mümkün değildir. Unutulmamalıdır ki işsizlik sadece bireyi değil toplumu da deriden etkileyen bir sorundur.

Bayburt İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun sadece Türkiye Çalışma ve İş Kurumu tarafından değil, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, çalışma hayatının tüm aktörleri, sivil toplum örgütleri, üniversiteler, araştırmacılar ve tüm kamuoyu tarafından kullanılması, bu çalışmanın değerini daha da arttıracaktır. Bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlar ilimizde üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için de bir pusula işlevi görecektir.

Bayburt İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun hazırlanmasında gösterdikleri üstün gayretten dolayı İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde her türlü desteği veren, gerekli kolaylığı sağlayan işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, çalışmanın ilimiz ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Ali Hamza PEHLİVAN
Bayburt Valisi

ÖNSÖZ

İşsizlikle mücadelenin en önemli başlıklardan biri haline geldiği ülkemizde, İŞKUR olarak hedefimiz; bu mücadelede daha etkin rol almak ve işsizliği kabul edilebilir en düşük düzeylere düşürmektir. Temel hedefimiz budur ve sürekli çalışarak ve kendimizi güncelleyerek gerekli tüm teknolojik altyapı dâhil tüm imkânları kullanarak bu hedefe ulaşmak bizlerin en önemli görevidir.

İşsizlik; sadece ülkemize özgü bir problem değildir. Ülkemizde olduğu gibi tüm dünya ülkelerinde en önemli sorunların başında işsizlik gelmektedir. Bu sorunla mücadele etmek için tüm dünyada çeşitli yatırımlar ve istihdamı geliştirme politikaları uygulanmaktadır. Ülkemiz bu yönde gerek yatırımlar, gerekse teşviklerle, işsizlikle mücadelede çeşitli stratejiler belirlemektedir. İşsizliğin artması; refah düzeyinde azalmaya ve beraberinde birçok soruna da neden olmaktadır. Temel amacımız işsizliğin kabul edilebilir sınırlar içerisinde kalmasını sağlamaktadır.

Refah düzeyi yüksek, daha yaşanabilir bir ülke için, üzerimizdeki sorumluluğun farkındalığı ile işgücü piyasasındaki sorunları araştırmayı ve bu sorunlara çözüm bulmayı hedef olarak belirleyen İŞKUR ailesi olarak bizler, bu yönde çalışmalarımızı her geçen gün daha derinleştirerek çözüm yolları konusunda araştırmalar yapmaktayız.

2010 yılından itibaren saha çalışmalarını yaptığımız işgücü piyasası araştırmaları; işsizliğin temeline inmeyi, doğru işe doğru işçi bulmayı hedeflemenin yanı sıra, işverenin yaşadığı sıkıntıları birebir görmeyi, istihdam konusunda daha doğru adımlar atmayı, işgücü açığının hangi alanlarda daha fazla olduğu gibi, birçok hususta işgücü piyasasındaki sorunların çözümünde bizlere yol göstermektedir. İşgücü piyasası araştırmaları ilimiz ve ülkemiz için oldukça önemli verilere ulaşmamızı sağlayarak sorunların temeline inilmesinde bizlere önemli katma değerler sağlamaktadır.

Aktif işgücü politikalarına da yön veren çalışmamız, nitelikli eleman temininde yaşanan sıkıntıları gidermeye çalışarak, işgücü piyasasına eleman temininde de gerekli destekleri sağlamakla beraber, işgücü yetiştirmede de önemli rol oynamaktadır.

2016 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, işsizlik sorunun ülkemizin gündeminden çıkarılması temennisiyle, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

M. Abdullah KAHVECİ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 4
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 17
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 44
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 50
EKLER 57
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 57

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016) ... 8
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 9
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 10
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2016) ... 11
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 12
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 12
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 13
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 14
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 14
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 17
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 24
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 28
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 28
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 29
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 31
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 31
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 35
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 36
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 37
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 38
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 38
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 39
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 40
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 41
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 42
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 43
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 43
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 46
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 47
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 49
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 50
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 51
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 52
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 53

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 7
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 19
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 20
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 21
Şekil 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 22
Şekil 11: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 12: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 25
Şekil 13: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 14: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Şekil 15: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 16: İhracat, Part-Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 18: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 35
Şekil 19: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 37
Şekil 20: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 44
Şekil 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 45
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 46
Şekil 23: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 48
Şekil 24: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 54

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Bayburt İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 116 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı bin 94'tür. Bu işyerleri 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 13 sektörde tam sayım yapılmıştır. Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı bin 414 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise bin 166 çalışan erkeklerden, 248 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 33'ü, kadınların ise yüzde 18'i İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 61,5'tir. Bayburt ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet ve Satış Elemanlarıdır.

Bayburt ilinde açık iş oranı yüzde 4,5 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,7 olup, Bayburt ili açık iş oranı bakımından 2,8 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 17 ile İmalat sektörüdür.

2016 yılındaki işe yerleştirme sayısı 878 olan Bayburt ilinde işe yerleştirilenlerin bin 672'si erkeklerden, geri kalan 206 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2010-2016 yılları arasında dalgalı seyir izlemiştir. Şekil 4 incelendiğinde 2013 yılında ciddi düzeyde artış

görülmektedir. İşe yerleştirmede ki bu artış yine İŞKUR politikalarında ki değişimin bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Ayrıca Aktif İşgücü hizmetlerinin etkinliğinin artması bu duruma olumlu yönde katkı sağladığı söylenilebilir.

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısında istikrarlı bir artış içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 10 + istihdamlı 202 bin 665 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Bayburt ilinde ise 10+ istihdamlı bin 94 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 9 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 9,6 ile Bayburt ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az güçlük çektiği görülmektedir.

Bayburt ilinde 68 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Bayburt ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 88,2'sini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Bayburt ilinde toplam çalışanların yüzde 44'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Bayburt ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler, Beden İşçisi(inşaat), Elektrik-Elektronik Teknisyeni ve Garson(Servis Elemanı) olmak üzere ilk üç sırayı paylaşmaktadırlar. Muhasebeci mesleğinde ise azalış beklenmektedir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde inşaat sektörünün mevsimsel koşullara bağlı olarak hareketlenmeye başlaması, bu yönde istihdamın artabileceği tahminini doğrular niteliktedir. Bayburt ili olarak dar olan istihdam alanlarına, mevsimsel koşullarda eklendiğinde, işgücü piyasasının ne derece sıkıntılarla mücadele ettiği ortaya çıkmaktadır.

İstihdam alanında yaşanan problemlere kısa, orta ve uzun vadeli programlar hazırlanarak; istihdama katkı sağlayabilecek tüm kurumlarla müşterek bir çalışma yapılması ve kalıcı çözümler üretilmesi, Bayburt ilindeki istihdamın geliştirilmesi için yüksek önem arz etmektedir.

GİRİŞ

Bayburt İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Bayburt İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Bayburt ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Bayburt ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır. Şekil 1 de yıllar itibariyle Bayburt ilinde cinsiyete göre iş arama başvuruları görülmektedir.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 4 bin 106 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 2 bin 484 tanesini erkekler, bin 622'sini kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında bin 930 tane

artmıştır. Bu artışın 586 tanesini kadınlar, bin 344 tanesini erkekler oluşturmuştur. Son yedi yılda başvurularda yaklaşık yüzde 89 oranında artış görülmektedir. 2010 yılında başvuru sayısı kadın ve erkeklerde aynı orandayken 2010 yılından sonra 2014 yılı haricinde erkeklerin başvuru sayısında belirgin bir oranda artış görülmektedir. Yıllar itibari ile başvuruların yaklaşık olarak yüzde 40'ı kadınlardan, yüzde 60'ı erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	862	1.326	2.188
Beden İşçisi (Temizlik)	74	73	147
Büro Memuru (Genel)	64	80	144
Beden İşçisi (İnşaat)	7	80	87
Büro İşçisi	25	41	66
Aşçı	27	17	44
Kamyon Şoförü	-	40	40
Garson (Servis Elemanı)	13	25	38
Ehram Dokumacı	36	-	36
Kesimci (Konfeksiyon)	29	4	33

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Bayburt ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 2 bin 188 tane başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %77,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında erkeklerden farklılaşmanın olduğu mesleğin Ehram Dokumacı mesleğinin olduğu görülmektedir. Kadınlarda Kamyon Şoförü mesleğinde başvuru olmazken, erkeklerde ise Ehram dokumacılığı mesleğinde başvuru olmamıştır. Kadın ve erkek başvurularında Bu iki meslekte ayrışma belirgin olarak görülmektedir. Ehram dokumacılığı kadınlara daha özgü meslek olarak düşünülmesi ve toplumsal bakış açısının bu yönde olması erkeklerin bu mesleğe başvuru yapmamasını düşündürmektedir. Kadınların Kamyon Şoförü mesleğine başvuru yapmamasının, kadınlara özgü meslek olmadığının düşünülmesi, bu meslekte yetişmiş kadın eleman olmaması, sosyal çevre ve toplumsal yapının bu mesleğe bakış açısı gibi nedenler düşünülebilir.

Ehram dokumacılığı mesleğinin yöreye has bir meslek olup; bu mesleğin geleneksel meslekler kapsamında değerlendirilip geliştirilmesi yönündeki çabalar bu mesleğe de olan talebi etkilemiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Bayburt ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

Kaynak: İŞKUR

Şekil 2 incelendiğinde 2010 yılında Bayburt ilinde İŞKUR'a kayıtlı 2 bin 254 işsizin bin 758'i erkeklerden, geri kalan 496 kişisinin ise kadınlardan oluştuğu görülmektedir. 2016 yılında ise toplam 3 bin 563 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. 2010 yılına göre 2016 yılında kayıtlı işsiz sayısı yaklaşık olarak yüzde 58 oranında artmıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmesi kayıtlı işsiz sayısındaki artışa etki ettiği düşünülebilir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, kadınların kayıtlı işsiz olarak 2010 yılına oranla 2016 yılında yaklaşık üç kat artmasıdır. 2010 yılında 496 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık üç kat artarak bin 507'ye yükselmiştir.

Erkeklerde ise 2010 yılında bin 758 olan kayıtlı işsiz, 2016 yılında 2056'ya ulaşmıştır. Kayıtlı işsizlerde genel anlamda dalgalı bir seyir görülmektir. İstihdam politikaları, Aktif İşgücü hizmetlerinin değişimi ve bölgesel koşulların bu dalgalanmada etkili olduğu değerlendirilebilir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	865	1.135	2.000
Büro Memuru (Genel)	58	84	142
Beden İşçisi (Temizlik)	76	58	134
Büro İşçisi	22	40	62
Beden İşçisi (İnşaat)	8	51	59
Ehram Dokumacı	37	-	37
Garson (Servis Elemanı)	10	23	33
Kesimci (Konfeksiyon)	27	4	31
Aşçı	14	16	30
Satış Danışmanı	18	8	26

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Bayburt ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Bayburt ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin kişi bulunmaktadır. Bu rakam Bayburt ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %56'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Büro Memur gibi mesleklerin yanı sıra tekstil sektörüne ait mesleklerde kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Tablo 2'de dikkatleri çeken bir diğer husus, kayıtlı işsizlerin yarıdan fazlasının vasıf gerektirmeyen mesleklerde iş aramasıdır. Bu durum işgücü piyasası açısından değerlendirilmesi, ayrıca yetkili kuruluşlar tarafından aktif politikalarla desteklenmesi gereken bir durum olarak görülebilir. Ayrıca vasıfsız işsizlerin durumlarına uygun mesleklerde eğitim verilerek; bu kişileri işgücü piyasasında daha nitelikli hale getirmek, özellikle Bayburt ili için yetişmiş eleman teminindeki güçlüğün giderilmesinde önemli bir ilerleme olarak kaydedilebilir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 461 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 2 bin 363 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2013 yılında açık iş talebi son yedi yılda en yüksek seviye olan 2873 sayısına ulaşmıştır. 2013 yılından sonra açık iş talebinde düşüş görülürken 2016 yılında ise toparlanma söz konusudur. En dikkat çekici husus şekil 3'te 2013 yılında ki rekor düzeyde artıştır. Bu artışın nedeni İŞKUR politikalarındaki yenilenme, personel desteği ve İŞKUR'un sahada daha aktif olarak çalışması düşünülebilir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	426
Beden İşçisi (Temizlik)	217
Saraciye Montajcısı	125
Kesimci (Konfeksiyon)	101
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	101
Garson (Servis Elemanı)	90
Beden İşçisi (İnşaat)	82
Büro Memuru (Genel)	81
Dekoratif Ev Tekstili Üretim Elemanı	79
Erkek Terzisi	65

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ilinde 2016 yılında 2.363 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 426 tane açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) ve 217 tane açık işe sahip Beden İşçisi(Temizlik) Saraciye Montajcısı meslekleri takip etmektedir.

Beden İşçisi mesleğinde toplam açık iş sayısı 2016 yılı açık iş sayısının yaklaşık yüzde 31'ini oluşturmaktadır. Bu durum bölgede vasıf gerektirmeyen işlerin yoğunluğunun fazla olduğuna örnek olarak verilebilir. 2016 yılı öncesi değerlendirildiğinde bir meslek göze çarpmaktadır. Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleği 2016 yılı öncesinde açık iş sayısı yok denecek kadar az iken 2016 yılında yüksek düzeyde bir açık iş sayısı talebi görülmektedir. Bu durum Bayburt ilinde bu sektörde gelişmenin kaydedildiğini göstermektedir. Yatırımların; bu duruma yani açık iş sayısındaki farklı bir meslekteki artışa etkisi olduğu değerlendirilebilir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

Kaynak: İŞKUR

2016 yılındaki işe yerleştirme sayısı 878 olan Bayburt ilinde işe yerleştirilenlerin bin 672'si erkeklerden, geri kalan 206 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2010-2016 yılları arasında dalgalı seyir izlemiştir. Şekil 4 incelendiğinde 2013 yılında ciddi düzeyde artış görülmektedir. İşe yerleştirmede ki bu artış yine İŞKUR politikalarında ki değişimin bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

Ayrıca Aktif İşgücü hizmetlerinin etkinliğinin artması bu duruma olumlu yönde katkı sağladığı söylenebilir. Kadınlarda 2010 yılına görüne 2016 yılında işe yerleştirmenin yaklaşık 8 kat artması dikkat çeken bir husustur. Kadınlara yönelik istihdam politikalarının meyveleri yine bu verilerde görülmektedir. Özellikle kadınların çalışma hayatına dâhil olması yöre insanı açısından sosyal çevre açısından bir rol değişikliğine gidildiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2013 yılından sonra 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Şekil 4'te dikkat çeken en önemli hususlardan biri genel manada kadınların erkeklere paralel olarak işe yerleştirmeleridir. 2010 yılı ve önceki yıllarda kadınların etkinliği işgücü piyasasında oldukça düşük düzeyde görülmekteydi. İstihdam politikaları kadınların işgücüne katılımını destekleyen teşvikler bu istatistiğin artmasında önemli bir etkendir.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	25	263	288
Beden İşçisi (Temizlik)	21	113	134
Beden İşçisi (İnşaat)	-	57	57
Dekoratif Ev Tekstili Üretim Elemanı	25	5	30
Satış Danışmanı	11	13	24
Aşçı	16	2	18
Kamyon Şoförü	-	17	17
Beko Loder (Kazıcı - Yükleyici) Operatörü	-	16	16
Büro Memuru (Genel)	9	7	16
Garson (Servis Elemanı)	6	10	16

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ilinde Beden İşçisi (Genel, Temizlik ve İnşaat) meslekleri toplam 479 tane işe yerleştirmeyle ilk üç sırada yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla Dekoratif Ev Tekstili Üretim Elemanı, Satış Danışmanı ve Aşçı meslekleri takip etmektedir.

İlk üç sırada yer alan Beden İşçisi mesleği toplam işe yerleştirme sayısının %54,5'ini oluşturmaktadır. Bu durum, çalışmanın yapıldığı mevsimsel koşullar göz önüne alındığında inşaat

sektöründeki hareketlenmenin bir göstergesi olarak düşünülmektedir. Sanayi ve hizmet sektöründe yeteri kadar gelişmemiş Bayburt ilinde vasıf gerektirmeyen mesleklerde işe yerleştirmenin fazla olduğu görülmektedir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	34	492	251	743
2011	14	217	36	253
2012	42	557	200	757
2013	44	650	211	861
2014	72	907	265	1.172
2015	113	1.202	290	1.492
2016	44	447	110	557

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2015 yılında düzenlenmiştir. 2010 ve 2016 yılları arasında düzenlenen toplam 363 mesleki eğitim kursundan kursa 4 bin 472 kadın kursiyer, bin 363 erkek kursiyer katılarak toplam 5 bin 835 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 44 mesleki eğitim kursuna 557 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 110'u erkek, 447'si kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri

arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 80,25'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Bayburt ilinde kadınların 2010 yılından sonra işgücüne katılımı bu kurslarla desteklenmiş, daha yetişmiş daha eğitimli olarak işgücü piyasasına girmeleri amaçlanmıştır.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Saraciye Montajcısı	Ahşap Kalıpçı	Saraciye Montajcısı
Erkek Giyim Modelisti	Garson (Servis Elemanı)	Erkek Giyim Modelisti
Yöresel Bez Dokumacısı	Aşçı	Yöresel Bez Dokumacısı
Gümüş Takı İşlemecisi	Saraciye Montajcısı	Erkek Terzisi
Dokumacı (El Tezgâhı)	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Bayan Terzisi
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Erkek Terzisi	Gümüş Takı İşlemecisi
Örgü Makinesi İşçisi (El Tezgâhı)/Trikotaj	Erkek Giyim Modelisti	Dokumacı (El Tezgâhı)
Erkek Terzisi	Bayan Terzisi	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Bayan Terzisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Örgü Makinesi İşçisi (El Tezgâhı)/Trikotaj

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Bu mesleği sırasıyla erkeklerde Ahşap Kalıpçısı kadınlarda ise Yöresel Bez Dokumacısı meslekleri takip etmektedir.

2016 yılında Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleğinde gerek işe yerleştirme gerekse kurs hizmetlerindeki artış; bu meslekte yapılan yatırımların bir diğer göstergesi olarak değerlendirilebilir. Mesleki eğitim kursları talep edilen meslekler ile paralellik göstermektedir. Mesleki eğitim kursları yetişmiş eleman sorununun çözümünde etkin bir yöntem olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	31	14	45
2012	47	146	64	210
2013	122	374	160	534
2014	179	45	213	258
2015	236	122	192	314
2016	241	145	230	375

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısında istikrarlı bir artış içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında 241 program düzenlenmiş olup toplam 375 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 38,7'si kadınlardan yüzde 61,3'i erkeklerden oluşmaktadır. Artış eğiliminde olan işgücü eğitim programından 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 19,4 oranında daha fazla kişi faydalanmıştır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Satış Elemanı (Perakende)	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Satış Görevlisi	Büro İşçisi	Büro İşçisi
Büro İşçisi	Satış Elemanı (Perakende)	Satış Elemanı (Perakende)
Usta Öğretici (Diğer)	Satış Görevlisi	Satış Görevlisi
Aşçı	Muhasebe Meslek Elemanı	Kasiyer
Garson (Servis Elemanı)	Elektrik-Elektronik Teknisyeni	Muhasebe Meslek Elemanı
Aşçı Yardımcısı	Kasiyer	Satış Danışmanı
Eczacı Kalfası	Satış Elemanı (Toptan)	Elektrik-Elektronik Teknisyeni
Satış Danışmanı	Satış Danışmanı	Aşçı

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Büro Memuru (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Büro İşçisi mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Büro Memuru (Genel), Satış Elemanı (Perakende) ve Satış Görevlisi mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Büro Memuru (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Büro İşçisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	8	71	133	204
2015	4	51	57	108
2016	4	23	76	99

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 4 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 23'ü kadın, 76'sı erkek olmak üzere toplam 99 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	14	23	305	328
2011	25	145	503	648
2012	36	587	2.368	2.955
2013	50	770	2.670	3.440
2014	63	696	1.902	2.598
2015	63	1.684	3.370	5.054
2016	19	567	1.455	2.022

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Bayburt ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 19 kurs açılmış olup bu programlara 567'si kadın, bin 455'i erkek olmak üzere toplamda 2 bin 22 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

Bayburt ili gibi istihdam alanlarının sınırlı olduğu bölgelerde toplum yararına programlar hem kadınların istihdamına katkıda bulunmada hem de işgücü piyasasına girebilmekten uzak kişiler için oldukça önemli bir destektir. Erkeklerin programdan yararlanma durumu kadınlara oranla 2010 yılında 10 kat daha fazla iken 2016 yılında 3 kata kadar gerilemiştir. 2015 yılında ise 5 bin 54 çalışanın bin 687'si kadındır. Bu veri 2010 yılı ile karşılaştırıldığında kadınların işgücüne katılımında toplum yararına programların önemi bir kez daha görülmektedir. Bu veri bize kadınların toplum yararına program sayesinde işgücüne katıldığının bir göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	127	91
2011	193	163
2012	219	147
2013	345	193
2014	478	238
2015	800	473
2016	1.066	546

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ilinde 2016 yılında toplam bin 66 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 546'sı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 33,25 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 15,43 oranında artış göstermiştir. Bu artışta özellikle son yıllarda aktif işgücü hizmetlerinden yararlanan özellikle toplum yararına programlardan yararlanan bireylerin belirli sürelerdeki çalışmaları etkili olmuştur.

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk üç sırada Beden İşçisi mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	187
Beden İşçisi (Temizlik)	33
Beden İşçisi (İnşaat)	22
Kamyon Şoförü	14
Büro Memuru (Genel)	13
Aşçı	11
Şoför-Yük Taşıma	11
Kamyonet Şoförü	9
Güvenlik Görevlisi	9
İnşaat İşçisi	8

Kaynak: İŞKUR

Bayburt ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk üç sırada yer alan Beden İşçisi mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de yine ilk üç sırada yer almaktadır. Beden İşçisi mesleğinde 242 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya

hak edenlerin yüzde %44,32'sini oluşturmaktadır. Kamyon Şoförü mesleğinde 14, Büro Memuru (Genel) mesleğinde ise bu sayı 13 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Aşçı, Şoför-Yük Taşıma ve Kamyonet Şoförü meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Bayburt ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır.

İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Bayburt ilinde 94 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde bin 414 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Bayburt ilinde 10 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 1'de Bayburt ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	29
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	24
İmalat	12
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7
Ulaştırma ve Depolama	3
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2
Eğitim	2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	2
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	1
Genel Toplam	**94**

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Bayburt ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 30,9'unu İnşaat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 10 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 25,5'tir. Bu durumda Bayburt ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 25,5'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 22,4 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Bayburt ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her 2 işyerinden bir tanesi İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

Gayrimenkul Faaliyetleri, Su Temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetler, Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Bilgi İletişim sektöründe işyeri bulunmamaktadır. Ancak bu tablo okunurken Bayburt ili düzeyinde 10 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 10'dan az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin olmaması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2017

Grafik 5'te görüldüğü üzere Bayburt ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 31,9'u 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 20,2'dir. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 16 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 12,5'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Bayburt ili genelinde bu oran yüzde 5,3 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 32,2 ile birinci sırada yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. İnşaat sektöründe part-time çalışmanın tercih edilmediği görülmektedir. Bunun nedenleri arasında; inşaat sektöründe ki dar mevsim koşulları ve sektörün gerektirdiği iş sürekliliğinin tercih edilmesi gösterilebilir. .

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26'sini kadınlar oluşturmaktayken Bayburt ilinde bu oran yüzde 17,5 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Bayburt ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 31,8 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 16,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,3 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,2'de kalmıştır. Bayburt ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde işyerlerinin yüzde 10,6'sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 10+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 20'dir. Bayburt ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 10+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim bu doğrultuda olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha azdır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 14,5'i kadın, yüzde 85,5'ü ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 18,4'ü düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların

sadece yüzde 17,5'ini kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 6 çalışandan 1'i kadın 5'i erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,3 puan bir farkla fazladır.

Bayburt ilinde İnşaat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 3,4'ü ihracat yapmaktadır. Türkiye genelinde 10+ istihdamlı işyerlerinde İnşaat sektörünün yüzde 3,5'i ihracat yapmakta ve Bayburt ili ile paralellik göstermektedir.

Şekil 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 62,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Bayburt ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İşbaşı Eğitim Programı hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 93,2'sı İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 64,4'ü Eleman talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 11: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Bayburt ilinde Eğitim, Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İnşaat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 62,8'in altında kalarak yüzde 48,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan Toptan ve Perakende Ticaret ve İmalat sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 62,5 ve yüzde 58,3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	-	46,7%	53,3%	100,0%	-	13,3 %
İnşaat	-	21,4%	50,0%	92,9%	-	7,1%
İmalat	14,3%	28,6%	100,0%	85,7%	-	42,9 %
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	16,7%	100,0%	100,0%	-	-
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	33,3%	50,0%	100,0%	16,7%	16,7 %
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	-	100,0%	-	-	-
Eğitim	-	-	100,0%	100,0%	-	-
Ulaştırma ve depolama	-	-	50,0%	100,0%	-	-
Diğer hizmet faaliyetleri	50,0%	50,0%	50,0%	100,0%	-	50,0 %
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-	-	-	100,0%	-	-
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	100,0%	100,0%	100,0%	-	-
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	-	-	100,0%	-	-
Genel Toplam	**3,4%**	**28,8%**	**64,4%**	**93,2%**	**1,7%**	**13,6 %**

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde en çok Eğitim, Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 14'de yer almaktadır. Eğitim sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin tamamı işbaşı eğitim programından ve Eleman Talebi hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörü ve Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetlerinde yer alan işyerleri İŞKUR'un sadece İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden yararlanmıştır. Aynı şekilde Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işyerleri de İŞKUR'un sadece Eleman Talebi hizmetinden yararlanmıştır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet

Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin hepsi Danışmanlık ve Yönlendirme, Eleman Talebi ve İşbaşı Eğitim Programından faydalanmışlardır.

Özellikle İşbaşı Eğitim Programından faydalanmak için işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Bayburt ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla işyerlerinin İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Bayburt ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 12: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 63,7'si İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Bayburt ilinde ise bu oran yüzde 60'tır. Bayburt ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 17,6'sı vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Bayburt ilinde işyerlerinin yüzde 1,1'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır.

Bayburt ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 60'ı İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 58,8 düzeyindedir. Vardiyalı ve part-time çalışma yapılan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Türkiye ortalamasına oldukça yakın gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Bayburt ilinde araştırma kapsamına dâhil olan 10+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı bin 414 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise bin 166 çalışan erkeklerden, 248 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	44	387	431
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	34	238	272
İmalat	55	189	244
İnşaat	17	126	143
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	47	80	127
Ulaştırma ve Depolama	16	27	43
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	23	13	36
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	28	28
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-	27	27
Eğitim	7	17	24
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	3	12	15
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2	10	12
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	-	12	12
Genel Toplam	**248**	**1.166**	**1.414**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Bayburt ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörünün Bayburt ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 33,2 oranında, kadınlarda ise yüzde 17,7 oranında İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 30,5 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından fazla olduğu görülmektedir. Erkeklerin en fazla çalıştığı sektör olarak İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri olarak görülmektedir. Kadınların en fazla çalıştığı sektör ise 55 çalışan sayısı ile İmalat sektörüdür. İmalat sektöründe kadın çalışan sayısının fazla olması bu sektörde

gelişmişliğin bir göstergesi olarak da değerlendirilebilir. Ayrıca bu durum kadınların işgücü piyasasında daha etkin ve işgücü piyasasındaki çalışma sürekliliği için oldukça önemlidir.

Şekil 13: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'te Bayburt ilinde bulunan 10+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 36 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 62 kişi istihdam edilmektedir. Bu sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Bu sektörü sırasıyla, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor ve İmalat sektörleri takip etmektedir.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	74	418	492
Hizmet ve Satış Elemanları	32	208	240
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	30	162	192
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	8	133	141
Profesyonel Meslek Mensupları	64	65	129
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	3	91	94
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	34	50	84
Yöneticiler	2	37	39
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1	2	3
Genel Toplam	**248**	**1.166**	**1.414**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 34,8'i, erkek çalışanların yüzde 35,8'i ve kadın çalışanların yüzde 29,8'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almakta ve yüzde 17 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Bayburt ilinde kadınların yüzde 25,8'i Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 13,7'si Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 5,6'sı Profesyonel Meslek Mensupları ve yüzde 4,3'ü Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bayburt ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	49	144	193
5-9	81	273	354
10-14	49	154	203
15-19	53	209	262
20-24	13	246	259
25+	3	140	143
Genel Toplam	**248**	**1.166**	**1.414**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 25,4'ü kadınlardan oluşmaktayken, 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 2'dir.

İstihdamda bulunan işyerleri yaş dağılımı dengeli bir şekilde dağılmıştır. Ayrıca 5-9 genç yaştaki işyerleri Bayburt ilinde piyasada önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden çalışan sayısının önemli bir bölümü söz konusu işyerlerinde bulunmaktadır.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (Temizlik)	Beden İşçisi (Temizlik)
Beden İşçisi (Genel)	Saraciye Montajcısı	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Okul Öncesi Öğretmeni	Şoför-Yük Taşıma
Şoför-Yük Taşıma	Dans Sanatçısı	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)
İnşaat İşçisi	Yer Hostesi	İnşaat İşçisi
Garson (Servis Elemanı)	Ses Sanatkârı	Beden İşçisi (İnşaat)
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Güvenlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Büro İşçisi	Süpürgeci (Temizlik İşçisi) - Cadde, Sokak Vb.
Süpürgeci (Temizlik İşçisi) - Cadde, Sokak Vb.	Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Saraciye Montajcısı	Büro Memuru (Genel)	Usta Öğretici (Kaloriferci)

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Bayburt ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk beş mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında benzer olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Temizlik Görevlisi mesleği hem kadınlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk mesleği oluşturmaktadır. Kadınlarda temizlik görevlisi mesleğini sırasıyla, Saraciye Montajcısı ve Okul Öncesi Öğretmeni mesleği takip etmektedir. Okul öncesi eğitiminin önemi her geçen gün artmaktadır bunun sonucu olarak eğitim sektöründe bu mesleğe duyulan ihtiyaç ta artmaktadır. Arz ve talep olarak düşünüldüğünde talep edilen meslek olarak yer alan Okul Öncesi Öğretmeni mesleğinde istihdam artışının olağan olduğu değerlendirilebilir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 14: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 9,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bayburt ilinde altı sektörde 66 açık iş tespit edilmiş olup bu sayının 50'sinin imalat sektöründe olduğu görülmektedir. Tablo 19'da sektörlere göre açık iş sayıları gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	50
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	8
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	5
İnşaat	1
Eğitim	1
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	1
Genel Toplam	**66**

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 66 kişilik açık işin yüzde 75,75'i imalat sektöründe yüzde 12,12'si Toptan ve perakende ticaret sektöründe, yüzde 7,58'i motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründe yer almaktadır. İnşaat, Eğitim ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe ise toplam açık iş oranı yüzde 4,54 olarak tespit edilmiştir.

Sektörel bazda açık iş sayısının bu nedenle düşük olması Bayburt ilindeki istihdam alanlarının kısıtlılığı ile ilgili olarak ta bir fotoğraf sunmaktadır.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	17,0%	50,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	7,7%	50,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	5,9%	25,0%
Eğitim	4,0%	12,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1,8%	8,3%
İnşaat	0,7%	3,4%
Genel Toplam	**4,5%**	**9,6%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 20'den de görüleceği üzere Bayburt ilinde açık iş oranı yüzde 4,5 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Bayburt ilindeki 10+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 95 kişilik dolu kadronun yanında 5 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 17 ile imalat sektörü tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında İmalat ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 50'sinde açık iş bulunmaktadır.

Şekil 15: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 27,1; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,6 olarak gerçekleşmiştir. Bayburt ilinin bu oranları TGÇM olmayanlar dışında Türkiye ortalamasının üzerindedir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir. Bayburt ilinde bu oranda temininde güçlük çekilen meslek olması; nitelikli işgücünün düşüklüğüne de işaret etmektedir.

Şekil 16: İhracat, Part-Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde vardiyalı çalışma yapan 10+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 2,2, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 5,1 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 34,1, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,7'dir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2017

Şekil 18'de ise Bayburt ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 15'inde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 5 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 80 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli

olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir. Bayburt ilinde cinsiyet ayrımı yapmayan işyerlerinin oranının yüksek olması, kadınların işgücüne katılımına olumlu katkı sağladığı düşünülebilir.

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Bayburt ilindeki açık işlerin yüzde 97'sinde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. Önlisans ve lisans eğitim düzeyi tercihi ise aynı oranda, yüzde 1,5 olarak görülmektedir. Eğitim düzeyinin önemsenmemesi genellikle nitelik gerektirmeyen işlerde işgücü talebinin olduğunu göstermektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2017

Şekil 18'de Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda ve erkeklere cinsiyete göre eğitim düzeyi önemli değilken, herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde, işgücü taleplerinde eğitim düzeyini yükseköğretim olarak belirtenlerin oranı yüzde 3,8 olarak görülmektedir. Açık işlerde işgücü taleplerinde sadece yüzde 3,8'lik bir oranda eğitim tercihi belirtilirken bu taleplerde cinsiyet ayrımı yapılmamıştır.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 21'de Bayburt ilinde araştırma kapsamına giren 10+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Yüksek Öğretim
İmalat	100,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	100,0%	0,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	100,0%	0,0%
İnşaat	100,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	100,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**97,0%**	**3,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için yükseköğretim seviyesinde talep verilen sadece iki sektör bulunmaktadır. Bu sektörler, Eğitim ve Meslek, bilimsel ve teknik Faaliyetleridir.

Diğer sektörlerde ise eğitim seviyesinin işverenler tarafından işgücü taleplerinde herhangi bir öneminin olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe

yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 19'da Bayburt ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Bayburt ilinde 10+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 81,8'i gibi büyük bir oranı İnternet-Sosyal Medya ile aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 30,1 olarak gerçekleşmiştir. Bayburt ilinde işverenler daha sonra Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 19,7'si İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. İŞKUR aracılığının Türkiye ortalamasının altında kalmasını; ilin küçüklüğü ayrıca insanların daha etkin şekilde birbirleriyle olan iletişimi ve kısa sürede birbirlerinden eleman talebi ile ilgili olarak etkileşimi gibi nedenler gösterilebilir. Özel İstihdam Büroları Bayburt ilinde arama kanalı olarak kullanılmamaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	İnternet-Sosyal Medya	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	82,8%	79,7%	79,7%	17,2%	0,0%	0,0%
Meslek Yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**81,8%**	**77,3%**	**77,3%**	**19,7%**	**1,5%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2017

Eğitim düzeyinin önemli olmadığı durumlarda talep verilen açık işlerde İŞKUR ilk sırada yer almaktadır. Kendi çalışanları aracılığı ile ve internet ve sosyal medya üzerinden talep edilen açık işler ise yüzde 79,7 ile ikinci sırayı paylaşmaktadırlar. Özel istihdam büroları iş arama kanalı olarak tercih edilmediği görülmektedir. Hiçbir eğitim düzeyinde kullanılmamıştır. Ön lisans düzeyinde ki talep edilen açık işlerde ise arama kanalı olarak sadece İŞKUR kullanılmıştır. Lisans düzeyinde ise akraba-eş dost ve gazete ilan vb. gibi iş arama kanalları kullanılmıştır.

Şekil 20'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 19: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin; açık işlerinde ilk sırada yüzde 85,7 gibi önemli bir oranda İŞKUR aracılığı, ikinci sırada ise kendi çalışanları aracılığı ve internet-sosyal medya yüzde 81 oranın da yer almaktadır. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Genel Toplam
İletişim ve İfade Yeteneği	-	-	1	1	1	1
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	-	2	2	2	2
Takım Çalışması	3	-	3	3	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	-	-	5	-	4
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	4	6	4	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	-	4	-	6
Bilgisayar kullanımı	3	1	-	-	-	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	4	3	-	-	-	8

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Bayburt ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği gelmektedir. İkinci sırada ise Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme Becerisi gelmektedir.

İŞKUR aracılığıyla talep edilen işgücü becerilerinde son iki sırayı Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ile Yeterli Meslek/Teknik Bilgi ve Tecrübe almaktadır. Ayrıca Bilgisayar kullanımı ve Hesap Yapabilme becerisi genel anlamda en az talep edilen beceridir. Bunun nedeni olarak nitelikli işgücü ihtiyacının düşük olması gösterilebilir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

BAYBURT	Açık İş Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	50
Hizmet ve Satış Elemanları	10
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2
Profesyonel Meslek Mensupları	2
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2
Genel Toplam	**66**

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 75,8'dir. İkinci sırada ise Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'te meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Bayburt ili için tespit edilen yüzde 4,5'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 20,7 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajılar meslek grubunda olduğu görülmektedir.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

BAYBURT	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	20,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	4,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	1,5%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1,4%
Genel Toplam	**4,5%**

Kaynak: İPA 2017

Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir. Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu dışındaki meslek grupları il geneli açık iş oranının altındadır.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	-	-	94,3%	75,8%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	-	20,0%	-	3,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	33,3%	70,0%	3,8%	15,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-	10,0%	1,9%	3,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	66,7%	-	-	3,0%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 66,7 oranında Profesyonel Meslek Mensupları; yüzde 33,3 oranında Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise yüzde 70 oranında Hizmet ve Satış Elemanları; yüzde 20 oranında Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 10 oranında ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir.

Sadece kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek grubu Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur. Sadece erkek işgücü tercihinde bulunulmuş olan meslek gurubu Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gurubu olduğu görülmektedir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis ve Makine Operatörü ve Montajcılar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 94,3'unda işverenler "Cinsiyet Önemli Değil " seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 27'da ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Hizmet ve Satış Elemanları için ilk sırada Yeterli mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada Takım Çalışması ve Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik becerisi talep edilmektedir.

Bayburt ili genelinde ise İletişim ve İfade Yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ve Takım Çalışması becerileri ön plana çıkmaktadır.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
İletişim ve İfade Yeteneği	-	-	-	-	1	1
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	-	-	-	2	2
Takım Çalışması	-	2	-	-	3	3
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	-	1	-	1	-	4
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	2	-	-	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	1	-	-	6
Bilgisayar kullanımı	2	-	-	-	-	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	3	-	-	-	-	8

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	-	-	100,0%	100,0%	100,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	100,0%	-	-	-	-
Hizmet ve Satış Elemanları	90,0%	-	-	20,0%	-
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	50,0%	50,0%	-	50,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	-	-	-	100,0%	-
Genel Toplam	**19,7%**	**1,5%**	**77,3%**	**81,8%**	**77,3%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Profesyonel Meslek Mensupları ve Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları olmuştur. Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubuna ait açık işler ise İŞKUR aracılığı ile aranmamaktadır.

Profesyonel Meslek Mensupları açık işlerin tamamını İŞKUR aracılığı ile aramaktayken Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ise tüm açık işleri için Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmaktadır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
Saraciye Montajcısı	-	-	-	1	-	2	3	-
Garson (Servis Elemanı)	-	-	-	-	-	-	-	1
Aşçı	-	2	-	-	-	-	-	1
Teknik Satış Temsilcisi	-	2	-	-	1	-	-	-
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	-	-	-	-	-	-	-	1
Sekreter	1	2	3	-	-	-	-	-
Direksiyon Eğitmeni	-	-	-	-	-	-	1	2
Sevkiyat Görevlisi	-	1	-	-	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Bayburt ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elemanı), Aşçı ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) meslekleri için ilk öncelikle talep edilen beceri Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir. Sevkiyat Görevlisi mesleğinde Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik becerisi yeterli görülmektedir. Teknik Satış Temsilcisi talep edilen becerilerin başında Satış ve Pazarlama Becerisi talep edilmektedir. Sekreter mesleğinde ise ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikincisi sırada Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik talep ve üçüncü olarak Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) talep edilmiştir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Saraciye Montajcısı	Teknik Satış Temsilcisi	Garson (Servis Elemanı)
Garson (Servis Elemanı)	Aşçı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Aşçı	-	Aşçı
Teknik Satış Temsilcisi	-	Sevkiyat Görevlisi
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	-	-

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Saraciye Montajcısı, Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Teknik Satış Temsilcisi, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Sevkiyat Görevlisi, Sekreter ve Direksiyon Eğitmenidir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Teknik Satış Temsilcisi ve Aşçıdır.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Aşçı ve Sevkiyat Görevlisidir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Takım Çalışması	-	-	1	1
İletişim ve İfade Yeteneği	-	-	2	2
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	-	2	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	-	1	3	3
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	4	4
Satış ve Pazarlama Becerisi	2	-	-	5
Bilgisayar kullanımı	-	-	4	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	-	-	4	6

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Fiziksel ve Bedensel Yeterlilik becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Takım Çalışması, ikinci öncelik de İletişim ve İfade Yeteneği ile Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi olarak görülmektedir. Bilgisayar Kullanımı ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) öncelik sıralamasında bulunduğu açık işlerde ise herhangi bir cinsiyet tercihi ifade edilmemiştir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Bayburt ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 20: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 10 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Bayburt ilinde ise 10+ istihdamlı 94 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 9 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 9,6 ile Bayburt ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Ulaşım ve Depolama, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Eğitim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gibi Bayburt ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının son sıralarda yer alması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	50
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	10
Eğitim	2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2
İnşaat	2
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	2
Genel Toplam	**68**

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde 68 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu iki sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Bayburt ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 88,2'sini oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Bayburt ilinde toplam çalışanların yüzde 26,2'si bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 50 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 73,5'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de 10+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı yüzde 23,1 ile ikinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Bayburt ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu hem ülke geneli hem de Bayburt ilinde ilk üç sırada bulunan eleman temininde güçlük çekilen meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Genelleştirilmiş Eleman Sayısı	Oranı
Saraciye Montajcısı	50	73,5%
Aşçı	5	7,4%
Garson (Servis Elemanı)	4	5,9%
Servis Komisi	2	2,9%
Market Elemanı	2	2,9%
İşyeri Hekimi	1	1,5%
Mimar	1	1,5%
Direksiyon Eğitmeni	1	1,5%
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	1	1,5%
Muhasebeci	1	1,5%

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 50 kişi ile Saraciye Montajcısı mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla Aşçı ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedirler.

Saraciye Montajcısı ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Tablo 33'te Bayburt ilinde temininde güçlük çekilen meslekler nedenleri ile birlikte değerlendirildiğinde Gerekli Mesleki/Beceriye sahip eleman bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip eleman bulunamaması, eleman temininde ki güçlükler arasında ilk sırayı paylaşmaktadırlar.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan ilk üç meslekle temininde güçlük çekilen ilk üç mesleğin benzerlik gösterdiği ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 23: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Part-Time Çalışanı olan işyerleri eleman temininde en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni ile istediği personeli bulmada güçlük çekmektedir. Vardiyalı çalışanı olan firmalar en çok Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması sebebi ile eleman temininde güçlük çekmektedir.

Bu veriler ışığında mesleki yeterlilik konusunda ortada bir problemin olduğu görülmektedir. Bu problemin çözümünde; bu yönde kişilere mesleki beceri sağlayabilecek tüm kurum ve kuruluşların kolektif şekilde işbirliği yapması, bu problemin çözümünde önemli bir etken olarak değerlendirilebilir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli iş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi
Saraciye Montajcısı	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Aşçı	100,0%	100,0%	20,0%	20,0%
Garson (Servis Elemanı)	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Servis Komisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Market Elemanı	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İşyeri Hekimi	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mimar	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Direksiyon Eğitmeni	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Muhasebeci	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, İşyeri Hekimi ve Matematik Öğretmeni dışında kalan tüm mesleklerde temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamaması olduğu görülmektedir.

İşyeri Hekimi mesleğinde iş başvurusu yapılmaması, Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim mesleğinde ise yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, bu mesleklerin temininde güçlük çekilmesinin nedenleri olarak görülmektedir.

İşyeri Hekimliği mesleğinin son yıllarda iş sağlığı ve güvenliğine yapılan yatırımlar nedeniyle aranan bir meslek olması, işyeri hekimliği konusunda talebin yüksek arzın düşük olması, bu meslekte kişilere ulaşmada yaşanan güçlüğün nedenleri arasında gösterilebilir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerde özet olarak iş tecrübesi dikkat çekmektedir. İşverenlerin yetişmiş eleman istemeleri, eleman temininde güçlük çekmelerinin bir nedeni olarak görülmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Bayburt ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Bayburt ilinde işverenlerin yüzde 8,5'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Bayburt'ta bu sayı yaklaşık 1'e gerilemekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına az da olsa olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörürken Bayburt ilinde ise ülke genelinden farklı olarak daha az bir düşüş yüzde 1,1 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İnşaat	6,9%	3,4%	58,6%	31,0%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	4,2%	-	66,7%	29,2%
İmalat	-	-	75,0%	25,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	25,0%	-	50,0%	25,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-	-	42,9%	57,1%
Ulaştırma ve Depolama	-	-	100,0%	-
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	-	-	50,0%	50,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	50,0%	-	-	50,0%
Eğitim	50,0%	-	50,0%	-
Diğer Hizmet Faaliyetleri	-	-	50,0%	50,0%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	100,0%	-	-	-
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-	-	100,0%	-
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	-	100,0%	-
Genel Toplam	**8,5%**	**1,1%**	**60,6%**	**29,8%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak son yıllarda yapılan yatırımlar ve alternatif enerji kaynakları kullanımındaki artış görülebilir. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve Eğitim sektörleri yüzde 50 istihdam artış beklentisi ile ikinci sırada yer almaktadırlar.

İnşaat sektörünün diğer sektörlere göre hem artış hem de azalış yönüyle ayrıştığı görülmektedir. Bu durum yine Bayburt ilinin bulunduğu coğrafi konum ile ilişkilendirilebilir. İnşaat sezonun kısa olması, belirli dönemlerde artış ve belirli dönemlerde ise düşüş yönünde veriler sunmaktadır. Bu da araştırma dönemi ve gelecek dönemler için düşünüldüğünde verilerin normal olduğu değerlendirilebilir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise hemen hemen tüm sektörlerde gelecek yönünde bir belirsizlik olmasıdır. İstihdam artışında fikrim yok diyen işverenlerin oranı oldukça yüksektir. İstihdam alanında sürekli değişimler, bölgesel etkenler ve dünya üzerindeki ekonomik göstergelerin oluşturduğu tereddütler bu belirsizlikte etken olabileceği düşünülebilir.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	5	41,7 %
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	4	26,7 %
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6	4,7%
Eğitim	1	4,2%
İnşaat	5	3,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	1	0,4%
Genel Toplam	**22**	**1,6%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 10 + istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,1 artacağı beklenmekte olup Bayburt'ta ise bu oran, yüzde 1,6 olup ülke genelinin altında kalmıştır.

En fazla net istihdam değişim oranı yüzde 41,7 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir. İnşaat sektöründe doğal olarak yüzde 3,5 oranında net istihdam değişim oranı görülmektedir. Çalışmanın yapıldığı dönemin bu veriler üzerindeki etkisi de söz konusudur.

İstihdam artışının en düşük düzeyde kaldığı sektör ise yüzde 0,4 oranıyla Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerinin onarımı sektörüdür. İstihdam artışı bir kişi olarak düşünülmektedir.

Bayburt ilinde net istihdam değişimleri incelendiğinde istihdam yönünden kısıtlı bir yapıya sahip olduğu ortaya çıkmaktadır. net istihdam değişimleri oldukça düşük düzeylerde görülmektedir. net istihdam değişimlerinin olumlu bakılabilecek yönü ise pozitif durumda kalmasıdır. Yani bir kişi bile olsa istihdamın pozitif yönlü olması mevcut çalışanların işgücü kaybına uğramamaları açısından önemli bir veridir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	7	7,4%
Hizmet ve Satış Elemanları	8	3,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	7	1,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1	1,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	-1	-0,8%
Genel Toplam	**22**	**1,6%**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 37'de beş meslek gruplarındaki istihdam değişimleri görülmektedir. En fazla artış net istihdam değişimi 8 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Net istihdam değişim oranları incelendiğinde ise en fazla değişim oranının Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında olduğu görülmektedir. Oran bazında bu meslek grubunda yüzde 7,4 değişim beklenmektedir.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ise istihdam değişiminin negatif olduğu görülmektedir. Profesyonel Meslek Mensuplarında bir kişilik azalma beklenirken bunun net istihdam değişimine oranı yüzde 0,8 olarak görülmektedir.

Nitelik Gerektirmeyen Meslekler bazında 7 kişilik artış ve yüzde 1,4 oranında net istihdam değişimi beklenmektedir. Yine sektörel bazda değerlendirildiğinde inşaat sektörünün faaliyetlerinin başlayacak olması bu veriye pozitif yönde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (İnşaat)	Muhasebeci
Elektrik-Elektronik Teknisyeni	-
Garson (Servis Elemanı)	-
Aşçı	-
Sayaç Okuma Elemanı (Doğalgaz)	-
Yönetici Sekreter / Asistan	-
Harita Teknikeri	-
Direksiyon Eğitmeni	-
Sevkiyat Görevlisi	-

Kaynak: İPA 2017

Bayburt ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler, Beden İşçisi(inşaat), Elektrik-Elektronik Teknisyeni ve Garson(Servis Elemanı) olmak üzere ilk üç sırayı paylaşmaktadırlar. Muhasebeci mesleğinde ise azalış beklenmektedir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde inşaat sektörünün mevsimsel koşullara bağlı olarak hareketlenmeye başlaması, bu yönde istihdamın artabileceği tahminini doğrular niteliktedir. Bayburt ili olarak dar olan istihdam alanlarına, mevsimsel koşullarda eklendiğinde, işgücü piyasasının ne derece sıkıntılarla mücadele ettiği ortaya çıkmaktadır.

İstihdam alanında yaşanan problemlere kısa, orta ve uzun vadeli programlar hazırlanarak; istihdama katkı sağlayabilecek tüm kurumlarla müşterek bir çalışma yapılması ve kalıcı çözümler üretilmesi, Bayburt ilindeki istihdamın geliştirilmesi için yüksek önem arz etmektedir.

Şekil 24: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin part-time çalışma yapması ve vardiyalı çalışma yapması net istihdam değişim oranını daha yüksek düzeyde arttırmaktadır. İhracat yapmayan işyerlerinde ise net istihdam değişim oranı yüzde 1,6 olarak tespit edilmiştir.

SONUÇ

Bayburt İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun temel amacı işgücü piyasasında ki sorunlara daha somut verilerle yaklaşarak işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Bu kapsamda 10 ve üzeri çalışanı olan 116 işyeri ziyaret edilerek yüz yüze görüşmeler yapılmış ve sonuçlar analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu analizler kapsamında sorunların temeline inilmeye çalışılmış işgücü arz ve talep yapıları incelenmiştir.

Tüm araştırmalarda olduğu gibi bu araştırmada da sonuçların yüzde yüz doğruluğu mümkün olmamaktadır. Araştırmayı sınırlandıran bazı kısıtlar mevcuttur. En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Adres listesi yakın zamanlarda güncelleştirilmesine ve araştırma 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt ta Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

Bayburt ilinde çalışabilir yaştaki nüfusun eğitim seviyesi Türkiye ortalamasından daha düşüktür. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Kadınlar arasında eğitim durumu erkeklere göre çok daha düşük seviyededir. Kadınlarda eğitim durumunun artmasıyla istihdamın orantılı olarak arttığı görülürken Aktif İşgücü hizmetleri kapsamında kadınların gerek kurs olsun gerek diğer hizmetler olsun işgücü piyasasına daha etkin olarak girdiği görülmektedir.

Son yıllarda İŞKUR bünyesinde çeşitlendirilerek artan hizmetler işgücü piyasasına önemli derece destek sağlamıştır. Bu destekler sayesinde hem ilin istihdam hizmetlerinde artış görülmüş hem de nüfus bazında, göçü önlemede önemli bir görev üslenmiştir.

Kalıcı istihdamın sağlaması konusunda işverenlere destek sağlayan, eleman sıkıntısı çeken işverenlere gerek mali gerekse diğer kaynaklardan destek olan İŞKUR Bayburt ili açısından son yıllarda önemli kurumların başında yer almaktadır. Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinin daha da çeşitlenerek artmasını talep eden işverenlere yönelik alternatif çalışmaların önemi bir kez daha görülmüştür.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: